

POLE POLE

(RUSTIG RUSTIG,
IN HET SWAHILI)

MAARTEN TJALLINGII HEEFT
ALTIJD GEFIETST ALSOF ZIJN
LEVEN ERVAN AFHING. NU
MAARTEN IS GESTOPT ALS
PROFWIELRENNER IS ALLES
ANDERS. NU GAAT HIJ VOOR
HET GOEDE DOEL 'FIETSEN
VOOR KENIA' OP PAD MET
40 WIELERTOERISTEN. ZIJN
VROUW PETRA HOF'S TEKEND
HET VERHAAL OP VAN EEN
BIJZONDERE FIETSTOCHT VAN
DAR ES SALAAM IN TANZANIA
NAAR MOMBASSA IN KENIA.

TEKST EN FOTO'S: PETRA HOF'S

De ingrediënten voor deze reis zijn vergelijkbaar met de reizen die Maarten eerder maakte om, waar ook ter wereld, te gaan koersen. Fietsers in lycra outfits die met elkaar de kwaliteit van de zeem beoordelen, het materiaal en de minutieuze afstelling ervan, de profielkaartjes van de etappes, het verzorgingsteam dat zich van zonsopgang tot ver na zonsondergang in het zweet werkt en natuurlijk dat waar je het allemaal voor doet; het gezamenlijke goede doel: de projecten van het Verkaart

IK VESTIG MIJN HOOP OP MIJN CAMELBAK. HET IS EEN GERUSTSTELLEND GEDACHTE DAT ER ALTIJD VOLDOENDE WATER BESCHIKBAAR ZAL ZIJN

Development Team in Kenia. De deelnemers worden gesponsord en met de opbrengsten wordt een middelbare schoolopleiding voor weesmeisjes in Kenia bekostigd.

En toch is alles anders. Na een korte nacht in een eenvoudig koepeltentje, in een omgeving die we nog niet bij daglicht hebben gezien, worden we gewekt door een enthousiaste oproep tot gebed vanuit de moskee. Ook op de vismarkt, zo zal ik later ontdekken, is het in alle vroegte al een drukte van belang. Een warm welkom in Bagamoyo, een vissersdorp aan de kust van Tanzania. Eind 19e eeuw was dit één van de belangrijkste handelshavens aan de Oost-Afrikaanse kust.

Lokale fietsers met shirtreclame voor Nederlandse bedrijven...

DE CIRKEL IS ROND

De meeste mensen in de groep hebben het hele jaar naar deze tocht toegeleefd. De spanning is voelbaar. “Het is een beetje als op het eerste trainingskamp in december, de twijfel of je de groep wel kunt bijhouden”, zegt Maarten. Hij is hier juist om gas terug te nemen, en te genieten van het hier en nu. Maarten kiest er dan ook bewust voor een rondje door het dorp te lopen, terwijl een groot deel van de groep de benen losrijdt. Zijn nieuwsgierigheid naar het ‘nieuwe’ wint het van de roep van zijn stramme vliegtuigbenen. Even later lopen we samen door het dorp, langs het strand, met een fotocamera in de hand, als echte toeristen. Overal zijn mensen in de weer met vis, netten en boten. Het loopt tegen de middag en de vismarkt is ondertussen leeg en verlaten.

Het is alweer zes jaar geleden dat ik kennismakte met Maartens Mozambique, 3500 kilometer ten zuiden van Bagamoyo. Het is het land waar hij opgroeide en zijn eerste rondjes reed op zijn BMX. En terwijl hij Maputo onveilig maakte, fietste ik met mijn rode Heidemann over de heuvels in Rwanda. De cirkel is rond.

MASTERCLASS FIETSPPOSITIONERING

De eerste dag staat in het teken van het materiaal. Mijn mountainbikeachtergrond, uit de tijd dat je zelf je band moest plakken – ook tijdens de koers, komt goed van pas. Het moet begin 2000 zijn geweest dat Maarten en ik samen met Leo van Zeeland (bondscoach MTB) met beperkte middelen van wereldbekerrace naar wereldbekerrace trokken. Altijd in de weer met fietstassen en fietsskoffers. “Wat een verademing was het toen ik als wielrenner gewoon een trainingsfiets thuis kreeg”, verzucht Maarten. Echt luxe.

Het is nog vroeg in de morgen en Maarten werkt gestaag door, iedereen in de groep wil zijn advies. Ondanks dat hij in de schaduw staat, gutst het zweet van zijn hoofd. Heel even

houd ik mijn hart vast, hoe zal dat gaan als we morgen urenlang in de zon moeten fietsen? Ik vestig mijn hoop op mijn camelbak. Er zal in verschillende groepen worden gefietst, iedere groep met eigen gids en volgwagen. Het is in ieder geval een geruststellende gedachte dat er altijd voldoende water beschikbaar zal zijn.

De routes zijn uitgebreid verkend door het team ter plaatse, dit allemaal onder leiding van reisorganisatie African Touch en de fietsclub uit Dar es Salaam. Omdat slechts een klein deel van de groep zijn eigen fiets mee heeft helpt Maarten de mechaniekers bij het vervangen van stuurpenen, zadels en zadelpennen van de huurfietsen. Tegelijkertijd geeft hij iedereen gratis een masterclass fietspositionering. Zadelhoogte, terugstand van het zadel ten opzichte van het bracket, alles komt voorbij. "Dit is dankbaar om te kunnen doen. Als geen ander weet ik hoe belangrijk je houding op de fiets is, en je ervaart direct het resultaat, daar houd ik van", glundert hij.

500 KILOMETER VEELZIJDIGHEID

Het parcours voert veelal over lange, stoffige wegen, afgewisseld door prachtige theeplantages. Dit landschap doet me denken aan mijn jeugd in Rwanda, waar de plantages onderdeel uitmaakten van de weg naar school. Ik ontpop me tot gids-op-de-fiets en leg uit hoe alleen de jonge, verse blaadjes worden geplukt. Soms is de grond rood van kleur, soms geel. We rijden zelfs door een wildpark onder begeleiding van een gids met een groot geweer. De man zwaait er mee het rond. Echt angstaanjagend is het niet. We krijgen de opdracht in

Boven: de keukenploeg aan het werk.
Hierboven: Een van de vele petten van Maarten: die van materiaalman...

gesloten formatie door het park te fietsen, zodat we geen prooi zijn voor het loslopende wild. De opdracht faalt jammerlijk, de opwindende over het fietsen door het Saadani National Park maakt al snel plaats voor de dagelijkse routine. De groep valt uiteen, de tempoverschillen zijn te groot. We zien giraffen én wilde zwijnen, die er volgens Maarten toch iets anders uitzien dan op de Posbank. De droge

savanne maakt plaats voor de vochtige zeelucht. Het kamp is niet meer dan een open plek en een schaduwvoorziening (waar de kookploeg zijn intrek neemt). De zee ruist zacht, het is bijna paradijselijk. We parkeren onze fietsen tegen een uit de kluiten gewassen struik, pakken een koude cola uit de koelbox, en lopen rechtstreeks de zee in. Het is geen ijsbad à la Wim Hof. Het water is warm, een lichte teleurstelling. Maar het hagelwitte strand maakt alles goed.

ANDER PERSPECTIEF

Nu Maarten geen profwielrenner meer is, werkt hij als coach. Dat komt hier goed van pas. Tijdens de lange uren op de fiets onder de Tanzaniaanse zon voert hij veel gesprekken. Dat varieert van een paar motiverende woorden tot heel nieuwe plannen om wereldproblemen aan te pakken. "Ik ben nieuwsgierig naar het verhaal achter de persoon", vertelt hij. "Met welke motivatie is iemand hier? Eigenlijk is het niet anders dan wat ik in het peloton altijd deed. Als ik een keer niet in een ontsnapping zat, maakte ik altijd van de gelegenheid gebruik om mijn talen te oefenen. Met Rui Costa haalde ik

HET IS BIJNA PARADIJSELIJK. WE PARKEREN ONZE FIETSEN, PAKKEN EEN KOUDE COLA UIT DE KOELBOX, EN LOPEN RECHTSTREEKS DE ZEE IN

mijn Portugees op en met Manuel Quinziano sprak ik over boeken die we lezen, over meditatie en bewust leven. Met Lance Armstrong besprak ik in de Tour ooit 'mijn gevecht' tegen een kwaadaardige kanker in mijn nier. Lance zei alleen maar: 'Dat zal heftig zijn geweest voor je ouders.' Het is goed om dingen eens vanuit een ander perspectief te bekijken." Zo kan het dat ergens tussen Pangani en het Nilo Forest zijn leven als prof aan hem voorbijtrekt: in de blauwe trui in de Giro, als wielanalist bij de Tour en als ereburger van de Gemeente Arnhem. "Het werkt ontvullend om aan het einde van de dag mijn camelbak op te hangen in de bushdouche en onder het pisstraaltje het stof van mijn lijf te spoelen."

DE VERZORGING

'I want to ride my bicycle, I want to ride it where I like'. De vrolijke klanken van Queen schallen door het tentenkamp,

ik draai me nog een keer om in mijn lakenzak, voordat ik me in mijn fietsbroek hijs. De zon is al op. De keukenploeg is al een uur pannenkoeken aan het bakken. Het is 05:45 uur... Er is geen tijd te verliezen, binnen een uur vertrekken we weer. Maarten koppelt alle apparaten weer af van de *battery packs*, rolt zijn matje op, pakt zijn tas in. De waka-waka zonnepanelen legt hij nog snel even in de zon. "Ik kom in een ritme; de ene dag laad ik mijn camera op, de andere dag mijn telefoon (waar ik overigens niets aan heb, want er is toch geen netwerk). De bidons en waterrugzak heb ik gisteravond al gevuld, dat is efficiënter. Dan hoef ik er 's ochtends vroeg alleen nog maar een schepje isotone dorstlesser bij te doen." Overigens is ons rantsoen van gedroogde vijgen, abrikozen en noten voor onderweg onvoldoende voor de zeven dagen die we onderweg zijn. We gaan bietsen bij de burens. Gelukkig hebben zij nog een tas vol repen ontbijtkoek, voor hun aanstaande beklimming van de Kilimanjaro. Onderweg komen we maar weinig tegen, de dorpjes waar je een colaatje kunt kopen zijn op één hand te tellen. De dagen op de fiets zijn lang en warm, de gemiddelde snelheid ligt laag. Na vijf dagen in de brandende zon voelt het soms alsof we ons van mangoboom naar mangoboom slepen. Uitgeput en uitgedroogd stap één van de deelnemers in de volgwagen, zijn fiets wordt met een spanband op het dak gebonden. Gelukkig mag iedereen morgen weer verder... *Pole, pole.* ●

Boven: Water is in de verzorgende hitte een eerste levensbehoefte.

Op de bladzijde hiernaast, boven: Het materiaal heeft het flink te verduren.

Onder: Water voor koffie op het vuur.

BIKE CHALLENGE KENIA 2017

Het Verkaart Development Team bestaat dit jaar 25 jaar en ze vieren dit lustrum met de Bike Challenge Kenia. Van 5 tot 15 oktober 2017 voert de 500 kilometer lange fietstocht van Lake Naivasha naar het Masai Mara National Park. Lees meer over het Verkaart Development Team en de meisjesscholen waar je het allemaal voor doet op www.vdt.nl. Wil jij meefietsen? Kom dan naar één van de informatieavonden voor nog meer inspiratie.

